

<p>.....</p> <p>pieczętka zakładu</p>	<p>.....</p> <p>opracował</p> <p>.....</p> <p>data aktualizacji</p>
---------------------------------------	---

P-06	PROCEDURA : POSTĘPOWANIE PO EKSPOZYCJI ZAWODOWEJ NA KREW I INNY POTENCJALNIE INFEKCYJNY MATERIAŁ BIOLOGICZNY
-------------	---

Przedmiotem procedury jest opis sposobu postępowania po ekspozycji na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał biologiczny mogący przenosić/przyczynić się do zakażenia (krew lub inna wydzielina pacjenta zakażona wirusem HBV, HCV, HIV), wskazanie wytycznych i działań doraźnych jakie powinny zostać zastosowane oraz stosownej profilaktyki poekspozycyjnej w celu zapobiegnięcia następstwom .

CEL :

- * zapobieganie zakażeniom ,
- * ochrona pracowników gabinetu profilaktyki zdrowotnej przed zakażeniem wydzielinami zawierającymi krew.

FKSPOZYCJA ZAWODOWA - to narażenie pracownika na zakażenie w czasie wykonywania pracy zawodowej materiałem zakaźnym.

MATERIAŁ BIOLOGICZNY POTENCJALNIE ZAKAŹNY TO :

- a) krew - objętość krwi , która może przenieść zakażenie : HBV – 0,00004 ml , HIV – 0,1 ml wydaliny i wydzieliny zawierające widoczne domieszki krwi (kał , mocz , wymiociny ,wydaliny z nosa)
- b) inny materiał potencjalnie zakaźny jak : płyn mózgowo-rdzeniowy , osierdziowy , otrzewnowy , opłucnowy, owodniowy ,pożywki zawierające wirusy ,nasienie wydzielina pochwoowa oddzielone tkanki lub narządy człowieka .
Mocz , kał ślina , plwocina ,wymiociny , wydaliny z nosa ,pot i łzy jeśli nie zawierają krwi nie są zakaźne .Kontakt z nimi nie wymaga postępowania poekspozycyjnego.

OSOBA EKSPONOWANA - to osoba , która została narażona , w wyniku kontaktu z krwią lub IPIM na ryzyko zakażenia WZW oraz HIV w czasie wykonywania obowiązków zawodowych.

DO ZAKAŻENIA MOŻE DOJŚĆ W WYNIKU :

- 1.naruszenia ciągłości skóry , poprzez zakłucie ,zadrapanie ,skaleczenie narzędziem zabrudzonym materiałem zakaźnym ,
- 2.zachłapanie błon śluzowych (jama ustna , spojówki oczu) ,
- 3.długotrwały kontakt skóry z dużą objętością materiału zakaźnego.
- 4.uszkodzoną wcześniej skórą – skaleczenie , zadrapanie ,otarcie naskórka , pęknięcie itp.

EKSPOZYCJA NIE WYMAGAJĄCA SZCZEGÓLNEGO POSTĘPOWANIA OBEJMUJE :

- 1.Ekspozycję skóry nieuszkodzonej ,

2. Ekspozycję wątpliwą :

- a) powierzchowne skaleczenie igłą uznaną za nieskażoną krwią lub IPIM ,
- b) powierzchowna rana bez widocznego krwawienia wywołana przez narzędzie uznane za nieskażone krwią lub IPIM ,
- c) wcześniej nabyte skaleczenie lub rana skażona płynem ustrojowym innym niż krew lub IPIM , a nie zawierająca śladu krwi .

EKSPOZYCJA WYMAGAJĄCA POSTĘPOWANIA POEKSPOZYCYJNEGO I OBSERWACJI

POEKSPOZYCYJNEJ obejmuje :

EKSPOZYCJĘ PRAWDOPODOBNAJĄ :

1. śródskórne skaleczenie igłą skażoną krwią lub IPIM
2. powierzchowna rana bez widocznego krwawienia , wywołana przez narzędzie skażone krwią lub IPIM ,
3. wcześniej nabyte skaleczenie skażone krwią lub IPIM ,
4. kontakt śluzówek lub spojówek z krwią lub IPIM ,

EKSPOZYCJĘ EWIDENTNĄ :

1. uszkodzenie przenikające skórę igłą skażona krwią lub IPIM , wstrzyknięcie krwi ,
2. wstrzyknięcie krwi ,
3. skaleczenie lub podobna rana z następstwem krwawienia , wywołane przez narzędzie w sposób widoczny zanieczyszczone krwią lub IPIM ,
4. każde bezpośrednie wprowadzenie materiału biologicznego (laboratorium),.

EKSPOZYCJĘ MASYWNAJĄ :

1. przetoczenie krwi .
2. wstrzyknięcie dużej ilości (powyżej 1 ml) krwi lub IPIM ,
3. parenteralna ekspozycja na próbki laboratoryjne zawierające wysokie miano wirusów .

Jeżeli doszło do kontaktu z materiałem zakaźnym, szybkie i właściwe działanie może uchronić przed zakażeniem .

POSTĘPOWANIE PO EKSPOZYCJI NA MATERIAŁ ZAKAŻNY

NATYCHMIAST PO EKSPOZYCJI NALEŻY :

- /.....
1. SKALECZONĄ SKÓRĘ OBFICIE SPLUKAĆ WODĄ , PRZEMYĆ CIEPŁĄ WODĄ Z MYDŁEM ,
  2. NIE TAMOWAĆ KRWOTOKU , NIE UCISKAĆ RANY ,
  3. ZDEZYNFEKOWAĆ SKÓRĘ SZYBKO DZIAŁAJĄCYM ŚRODKIEM DEZYNFEKUJĄCYM DO SKÓRY nie zawierającym alkoholu np. Octaniseptem ,
  4. JEŻELI NA SKÓRZE ZNAJDUJE SIĘ KREW , NIEZALEZNIE OD TEGO CZY SKÓRA JEST UPRIEDNIO SKALECZONA , CZY SĄ NA NIEJ ZMIANY , OTARCIA NALEŻY UMYĆ DOKŁADNIE WODĄ I MYDŁEM ,
  5. ZAŁOŻYĆ OPATRUNEK , NAJLEPIEJ WODOODPORNY ,
  6. BŁONY ŚLUZOWE I SPOJÓWKI PRZEPLUKAĆ STERYLNAJĄ WODĄ LUB 0,9 % NaCl ,
  7. PRZY DOSTANIU SIĘ MATERIAŁU ZAKAŻNEGO DO JAMY USTNEJ , PRZEPLUKAĆ KILKAKROTNIENIE JAMĘ USTNĄ WODĄ ,

DALSZE POSTĘPOWANIE :

.....

1. Osoba ekspozowana powinna niezwłocznie zgłosić zdarzenie bezpośrednio przełożonemu , telefon .....
2. Obowiązkiem osoby , która przyjęła zgłoszenie o ekspozycji jest :

- a) przeprowadzenie wywiadu i wypełnienie wymaganej dokumentacji oraz zgłoszenie pracownikowi BHP ,
- b) skierowanie osoby ekspozowanej na badania do Poradni Poekspozycyjnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego ul. Koszarowa 5 , tel. 071/326 12 23 , do godziny 15.00 , po godzinie 15.00 do Izby Przyjęć Zakaźnej tel. 071 / 326 13 25
- c) jeżeli wiadome jest , że źródłem zakażenia jest uczeń szkoły ,wówczas należy skontaktować się z rodzicami dziecka i poinformować ich o konieczności zgłoszenia się z dzieckiem do Poradni Poekspozycyjnej lub Izby Przyjęć Zakaźnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego ul. Koszarowa 5 celem pobrania krwi na przeciwciała HIV , HBV i HCV.
- d) postępowania powyższe powinno być zrealizowane , najlepiej w ciągu 1-2 godz. od ekspozycji , nie później niż do 24 godzin ,
- e) zbadanie krwi źródła zakażenia jest bardzo istotne z uwagi na sposób zastosowania profilaktyki poekspozycyjnej i ewentualny sposób wdrożenia dalszego leczenia ,
- f) wymagane jest skierowanie , które wystawia kierownik placówki ,jednak w przypadku , w którym konieczność uzyskania skierowania powodowałoby opóźnienie w zgłoszeniu do Szpitala , osoba ekspozowana zgłasza się bez skierowania , a skierowanie dostarcza się w ciągu 7 dni ,
- g) lekarz specjalista chorób zakaźnych zobowiązany jest udzielić porady lekarskiej , zleca badania serologiczne krwi , a w razie konieczności wdraża procedurę diagnostyczną i wystawia receptę na leki antywirusowe ,
- h) koszt leczenia pokrywa Pracodawca .

Przyjęłam do wiadomości i przestrzegania

.....
Data i podpis Pracownika

.....
Data i podpis Kierownika

**INDYWIDUALNA KARTA EKSPOZYCJI
ZAWODOWEJ NA MATERIAŁ POTENCJALNIE ZAKAŹNY**

WYPEŁNIA OSOBA EKSPONOWANA :

Imię i Nazwisko osoby eksponowanej : .....

Pesel : .....

Data ekspozycji: godz. ...., dzień ....., miesiąc ....., rok .....

Stanowisko : .....

Miejsce pracy : .....

Szczepienia WZW typu B , data .....

Wyniki testów osoby eksponowanej :

WZW typu B : antygen HBS +   antygen HBS - , data ..... brak badania
 anty HBsAg

WZW typu C : p/ciała HCV (+) p/ciała HCV (-) , data ..... brak badania

HIV: p/ciała anty HIV (+) , p/ciała anty HIV (-) , data ..... brak badania

Rodzaj materiału infekcyjnego :

- krew , ślina , jakikolwiek płyn ustrojowy , widocznie skażony krwią ,
- jakikolwiek płyn ustrojowy , który jest niemożliwy do rozróżnienia .

Eksponowana część ciała : ..... w sposób .....

Czynność w czasie , której doszło do ekspozycji :

.....

Opis zdarzenia :

.....
.....
.....

Zastosowane postępowanie miejscowe po ekspozycji u osoby eksponowanej :

.....
.....
.....

Środki ochrony osobistej stosowane przez pracownika podczas zdarzenia :

- rękawiczki   fartuch ochronny   maskę jednorazowego użytku
 inne, jakie .....

Świadkowie zdarzenia :

Lp	Imię i Nazwisko	stanowisko	Czytelny podpis	podpis
1.				
2				
3				

Nazwisko i imię pacjenta będącego powodem ekspozycji : .....
 Data i miejsce urodzenia .....
 Placówka .....

.....
data

.....
podpis osoby ekspozowanej

.....
pieczętka zakładu

**SKIEROWANIE NA BADANIA
PRACOWNIKA NARAŻONEGO NA EKSPOZYCJĘ ZAWODOWĄ**

Nazwisko i imię : .....

Pesel : .....

Wiek : .....

Adres : .....

Badania do przeprowadzenia : .....

przeciwciał anty HCV , anty HBsAg

Nazwisko i imię źródła narażenia : .....

.....
Data i podpis Kierownika

